

ΘΑΝΑΤΟΣ ΣΠΥΡΟΥ ΜΕΛΕΤΖΗ

Πανελλήνια συγκίνηση έχει προκαλέσει η απώλεια του φωτογράφου της Εθνικής Αντίστασης, Σπύρου Μελετζή, που έσβησε χθες πλήρης ημερών, αγώνων και προσφοράς.

Η κηδεία του Σπύρου Μελετζή θα γίνει την Τρίτη, 18 Νοεμβρίου, στις 15.30, από τον Ιερό Ναό Αγίων Θεοδώρων του Πρώτου Νεκροταφείου Αθηνών.

Ο Σπύρος Μελετζής γεννήθηκε στην Ίμβρο το 1906 όπου τελείωσε το Δημοτικό και το Σχολαρχείο. Εγκατέλειψε το νησί του, όταν αυτό παραχωρήθηκε στους Τούρκους το 1923 και κατέφυγε στην Αλεξανδρούπολη και από εκεί στην Αθήνα. Γνώρισε τη φωτογραφία και την τέχνη της από άξιους δασκάλους, όπως ήταν ο Μπούκας και ο Γεραλής.

Ξεκίνησε από την Ηπειρωτική γη τη μελλοντική του πορεία και παρουσίασε την πρώτη του έκθεση στα Ιωάννινα, την οποία μετέφερε αργότερα στην Αθήνα προκαλώντας εντύπωση και θαυμασμό. Φωτογράφησε την Κεφαλονιά και άλλους τόπους για να δώσει μετά την ψυχή του στη φωτογράφιση της Αντίστασης και να αφήσει χαρακτηριστικές και αναγνωρίσιμες φωτογραφίες αυτής της σκληρής περιόδου.

Για την πορεία της ζωής του διηγείται ο ίδιος σε εκδήλωση που οργάνωσε προς τιμήν του ο Πανελλήνιος Σύνδεσμος Δημοσιογράφων Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης 1941-'44, το 1992:

“Οι κύριοι σταθμοί που επηρέασαν, ο καθένας ξεχωριστά, την κατοπινή μου εξέλιξη πάνω στη φωτογραφία ήταν πρώτα το 1937 που έκανα ένα ταξίδι στην Ηπειρο, στην περιοχή Φιλιατών Θεσπρωτίας.

Η δεύτερη αλλαγή της δουλειάς μου έγινε με την εισβολή και κατοχή των Γερμανών και Ιταλών φασιστών στην Ελλάδα. Το 1942 βρέθηκα στον κάτω Ολυμπο και ήρθα σε άμεση επαφή κοντά στο χωριό Καρυά, με τους αρχηγούς των πρώτων αντάρτικων ομάδων του **ΕΛΑΣ**. Τόση ήταν η συγκίνηση που ένιωσα και τόσο γοητεύτηκα που πήρα την απόφαση, αν θα μπορούσα, και εγώ να ανέβαινα στο βουνό και να ζούσα αυτή την αντάρτικη ζωή που

ήταν γεμάτη λεβεντιά και ανδρειοσύνη. Στις αρχές του 1944 πήρα μια ειδοποίηση από την Κεντρική Επιτροπή του **EAM**, που μου έλεγε να ετοιμαστώ όσο μπορούσα πιο γρήγορα γιατί θα ανέβαινα στο βουνό, στην Ελεύθερη Ελλάδα, ως ο επίσημος φωτογράφος της Εθνικής μας Αντίστασης. Έτσι άρχισα να φωτογραφίζω τα διάφορα γεγονότα που πραγματοποιούνταν από τις πολιτικές και στρατιωτικές οργανώσεις. Θα σας αναφέρω δύο-τρία γεγονότα: Την ίδρυση της **ΠΕΕΑ, το Γενικό Στρατηγείο**, τη Σχολή Ρεντίνας, τα διάφορα νοσοκομεία και ιατρεία με το αποκορύφωμα τις εργασίες του Εθνικού Συμβουλίου που πραγματοποιήθηκε στις Κορυσχάδες. Από τη συμβολή του λαού στον αγώνα, φωτογράφησα επονίτες και επονίτισσες, τις ζαλίγκες, με κορυφαία την Ευρυτάνα 80χρονη γερόντισσα, που μου είπε αυτά τα προφητικά λόγια, “Συναγωνιστή, κάνομε ένα μεγάλο αγώνα, άμα τον κερδίσουμε, τα κερδίζομε όλα, μα σαν το χάσουμε, τα χάνουμε όλα”.

Μετά την απελευθέρωση γύρισα και φωτογράφησα τα περισσότερα μέρη της Ελλάδας σε στεριά και θάλασσα. Συγχρόνως ασχολήθηκα με τη φωτογράφιση αρχαιολογικών χώρων και μνημείων, καθώς και με τη φωτογράφιση αρχαίων έργων της γλυπτικής τέχνης. Αργότερα έγραψα και τύπωσα με κείμενα και φωτογραφίες τους διάφορους οδηγούς των κυριοτέρων Μουσείων της Ελλάδος. Πραγματοποίησα αρκετές εκθέσεις με διάφορα θέματα από την Ελλάδα στην Αθήνα, στον Πειραιά, στην Πάτρα, στη Θεσσαλονίκη, στη Λάρισα, στο Βόλο και τελευταία μια έκθεση πάλι με ελληνικά θέματα στο Μουσείο Μοντέρνας Τέχνης στη Βιέννη. Το Μουσείο συνόδευσε την έκθεση με την έκδοση ενός βιβλίο-καταλόγου με φωτογραφίες μου από την Ελλάδα από το 1923-1991. Σήμερα έχω βεβαιωθεί πως ήταν σωστές οι ενέργειές μου στα βουνά της Ελεύθερης Ελλάδας αλλά και όλη η μετέπειτα πορεία της ζωής μου που μπόρεσα να φυλάξω και να διασώσω όλο αυτό το μοναδικό, ιστορικό και ανεπανάληπτο υλικό της Εθνικής μας Αντίστασης που θα μείνει παντοτινή κληρονομιά στο λαό μας και δίδαγμα μεγάλο στις μελλοντικές γενιές μας. Τιμή και δόξα σ’ αυτούς που έδωσαν τη ζωή τους για τη λευτεριά της Ελλάδος μας”.

Επίτιμο μέλος της ΕΣΗΕΑ και μέλος του Διοικητικού Συμβουλίου

του Πανελληνίου Συνδέσμου Δημοσιογράφων Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης 1941-'44, ο Σπύρος Μελετζής τιμήθηκε για την προσφορά του με την απονομή του Σταυρού του Φοίνικος από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωστή Στεφανόπουλο το 1995.

Το Διοικητικό Συμβούλιο της Ενώσεως Συντακτών Ημερησίων Εφημερίδων Αθηνών, το Διοικητικό Συμβούλιο του Πανελληνίου Συνδέσμου Δημοσιογράφων Αγωνιστών Εθνικής Αντίστασης 1941-'44 και ολόκληρος ο δημοσιογραφικός κόσμος συλλυπούνται τους οικείους του και αποχαιρετούν τον φίλο και εξαίρετο καλλιτέχνη, που θα μείνει στην ιστορία ως φωτογράφος του έπους της Εθνικής Αντίστασης.